

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік	20 кор.
на пів року	10 кор.
на чверть року	5 кор.
на місяць	1.70 кор.

За границею:

на цілий рік	16 рублів або 36 франків
на пів року	8 рублів або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.	

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — 3 Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносення по 30 с. від стрічки.

Международне безробітє.

(X) В розвитку міжнародного безробіття можна бачити певну систематичну техніку, яка поступає із ступня на ступінь. Організація безробіття вийшла від дрібних і слабих починів, коли робітники одного або поодиноких заводів виступали проти хлібодавців як слаба, відокремлена ватага. Від сего завязку поступила організація вельми скоро вперед на висший ступінь, коли всі робочі сили одної продукційної галузи зібрали ся в одну тісно злучену масу і таким способом намагали ся перевести свою волю в одній промисловій галузі. Але й тим змаганєм не обмежили ся ще робітники в розвитку і організації безробіття. Не скінчило ся тим, щоби одну промислову галузь в її руху спинити і тим викликати посередно трудности в широкій області економічного життя. Боротьба о заплату гляділа ще острійше і докучливіших способів і найшла се в загальнім безробіттю, яке обхопило би всі галузи економічного життя рівномірно і надало би могутній сили робітничим домаганням своїм концентричним діланєм. Останніми часами переживали ми всі ті способи боротьби в важнім соціальнім бою, яких уживано в часі безробіття з більшим або меншим успіхом, а тепер вже в розвитку безробітної техніки доведено до — міжнародного безробіття.

Дня 20. жовтня с. р. запала така ухвала на національнім комітеті бельгійських гірничих робітників, а здійсненє сеї ухвали має значінє ще дальшого заострення сеї боротьби і безробітної організації. Ще протягом сего тижня мають бельгійські робітники гірничі вислати своїх відпоручників до Німеччини й Англії, щоби довести до як найскоршого скликаня спільної наради заступників гірничих робітників Франції, Англії, Бельгії, Німеччини й Австро-Угорщини. Цілюю сеї великої міжнародної наради робітничої поставлено загальній міжнародний рух гірничих робітників, який має обняти всі промислові європейські краї і цілою силою вимусити сеї домагання, яких робітники в поодиноких краях не є в силі перевести.

Не хочемо вдавати ся в оцінку сего, чи виставлюване нераз на трудну пробу почутє солідарности робітників усіх країв зможе видержати і сю вельми трудну пробу, чи в чужих краях відозве ся доволі могутно спочуванє і зрозумінє для домагань і страдань, щоби довести до такого пожертвованя, що відмовляє собі всего потрібного без ропоту, і більше або менше важні інтереси заграничних робітників схоже оплатити найбільшими жертвами на власній шкірі. Не хочемо розсуджувати сего, чи ідея бельгійських робітників, хоч так приманлива з робітничого становища, не найде непоборимого противника в людській немочи і не остане мертворожденою дитиною. Але що-до сего одного нема сумніву: мара, якою з Брукселі нині погрожують, багато втратила на своїй давній силі.

Досвід останних літ показав, що великі способи боєві, якими орудує четвертий стан, не все мають силу, зломити опір хлібодавців. Досить вказати на висліди останних безробіть великих, щоби переконати ся про їх малоуспішність. Але навіть і в тих випадках, в яких робітники можуть повелічати ся успіхами, дійшли они до переконаня, що досягнені успіхи не стоять у відповідній пропорції до понесених жертв. Досить нагадати останнє велике безробітє бельгійське, та приборканє перед роком американське безробітє, що були справдешною побідою хлібодавців.

Не инакше має ся справа з безробітєм американських углекопів: в останних тижнях, якого конець має для робітників вельми проблематичний успіх, а так само і з безробітєм французских углекопів, що імовірно закінчить ся нічим. Одинокі виїмки творить велике чеське безробітє углекопів, якого вислідом можна вважати справдешню поправу долі робітників в законодавній дорозі. Але й в тім случаю ще питанє отверте, чи величезні принесені жертви стоять у відповідній пропорції до досягнених успіхів і чи сего не можна би було досягнути иншою менше тернистою дорогою. Оруже безробіття значно притупило ся, а бельгійські робітники пересвідчать ся, що оруже, яким они воюють, є обосічне.

З державної ради.

По відчитаню внесень та інтерпеляцій, між якими пос. Кос виїс в справі надужить адміністраційних органів в Яворові. Відтак пос. Айзенкольб інтерпелює президента, яку зараду дасть на те, щоби при фактичних спростованях не виголошувано довгих бесід. Президент гр. Фетер заявляє, що завсїгда звертає увагу послів в тім напрямі, а впрочім чеських промов, або в інших языках не може контролювати.

На внесене пос. Грабмаєра, провідника конституційної комісії поставлено на дневний порядок

справу пос. Лупу

по ухваленю єї наглости палатою. Референт комісії пос. Мархет виводить, що вже справа пос. Зайда виявила, що нетикальність посольска не є забезпечена против дисциплінарних кар з причини політичної діяльности послів. Тому поручає внесене дисциплінарного поступованя против посла Лупу, як суперечного з §. 16. державних, основних законів.

Презес кабінету др. Кербер заявляє, що висший, краєвий суд у Львові, видаючи зарядженє в дисциплінарній справі пос. Лупу поступив після дотеперішної інтерпретації основних законів, що-до віднесеня дисциплінарного дожденя против посла, який є урядником, не треба приволу палати послів.

При теперішнім стані законодавства нема жадного вишого средства, як повідомити висший краєвий суд про ухвалу палати. Впрочім такі справи можна на будуче полагодити лише на підставі ясного, законного управильненя. По промовах Барайтера, Пернерсторфера і Скадля

палата приняла одноголосно внесене Мархета.

Конець засіданя.

Відтак ухвалено поручити конституційній комісії, щоби до 2 місяців здала справу про переказані собі внесеня дотично знесеня §. 14.

Пос. Рошковский іменем комісії для нагани реферує справу пос. Бергер і вносить, щоби єму уділити вагану. Веснімці підносять крик, приходять до перепалок з чеськими радикалами. Бергер заявляє, що і на дальше буде так само поводитись. Коли мали приступити до голосованя, ціла лівіця вийшла з салі. Пов. Шальк вносить, щоби обчислити присутних в салі послів, а коли президуючий пос. Кайзер сконстатував брак комплету, зарядив перерву засіданя на пів години. Веснімці кричать: замкнути засіданє! Се против регуляміну!

Після поновного отвореня засіданя сейчас єго замкнуло.

Торговля покладами

як важний чинник в сільскім господарстві.

Край наш, Галичина, рільничий, без фабричного і рукодільничого промислу, так далеко, що навіть підставу експортної торгівлі становлять у нас не перетвори продуктів рільничих і з рільництвом стоячих в звязи, але продукти сирі, а зглядно живі. Межи тими продуктами, що ввозять в цілях торговельних з нашого краю, займає одно з перших місць експорт покладаків і дрібної птиці на яких 40 мільонів корон річно. Є то вже дуже поважна сума, осягнена ріжного рода спекулянтами. Приманчивість значнійшого зарібку побудила деяких енергичнійших капіталістів при помочи «Галицького банку для торгівлі і промислу» до заснованя у Львові «Транспортної компанії», хотра думає захватити в свої руки цілу вивозову торговлю покладами і дробом з Галичини.

Не бракло що-до організації експортної торгівлі покладами голосів також зі сторони Русинів. Кілька місяців тому назад, один з кореспондентів «Діла» підніс гадку що-до торгівлі і загальної акції в справі торгівлі покладами, а для заохоти подав яко примір читальню в Середнім, представляючи, що один з членів тойже читальні взяв ся до сеї торгівлі і в слід сеї читальні вступили інші околичні читальні та весіли взяти в свої руки ту торговлю, позбувши ся тим способом експлоататорів-посередників. Притім примітив кореспондент, що згадана читальня відвєсла ся до Тов. «Просвіти» з порадою, як би ту торговлю покладами розширити і сировадити єї на властиву дорогу. О скілько мені звісно, тов. «Просвіта» дійсно получило таке письмо від читальні з Середного, але з природи річи відступило се письмо «Народній Торговлі» до полагодженя. Не знаю, яку відповідь дала Дирекція «Народної Торговлі» читальні і не знаю також чи сею відповідію буде читальня в Середнім одушевлена, бо знаючи відносини нашої від 20 літ існуючої «Народної Торговлі» мушу допускати, що та відповідь, сли яка була, то була певно дуже ляконічною... Впрочім, не можна робити ніякого серйозного закиду «Народній Торговлі» за те, що она пасивно відносить ся до подібних справ. Своєю 20-літньою

практикою, хотів статутом покликана була брати ініціативу і участь в організації і експлуатації експортної торгівлі, виробила она однак для себе лиш тенденцію заспокоювати дорогою продажи і купна потреби краввого населення Галичини, значить: обмежила свою чинність на внутрішню торгівлю. Щоби отже прийти в поміч «Народній Торговлі» і виручити її в тій справі, а з другої сторони піддержати заохоту читальні в Середнім в розпочатім ділі, як також освідомити загаль про розміри торгівлі покладками на головних європейських ринках, уважаю не злишнім слідує кілька слів.

Торговля покладками займає тепер дуже поважне місце і є важним фактором на торзі європейським. Вводить она великі суми до краю, з котрого вивозять покладки, а для такого краю як наш, виключно рільничого, в котрім чує ся недостаток капіталів, а особливо дешевого для рільництва кредиту, торгівля покладками набирає тим більшого значіння. О які величезні суми тут розходиться, дає нам поняття імпорт покладків в 1900. р. до Англії. Після урядових статистичних виказів виносив в згаданім році імпорт покладків до Англії: 2 мільярди, 25 мільонів 830.650 штук, вартости 34 мільонів фунтів штерлінгів т. є. 135 мільонів корон, головню з слідує країв: з Росії за 1.109.533 фунт. штерл., з Німеччини за 1.016.000 фунт. штерл., з Данії за 935.551 фунт. штерл., з Франції за 868.193 фунт. штерл., з Бельгії за 733.453 фунт. штерл., а з інших держав за 750.000 фунт. шт. Належить тут примітити, що Німеччина служить лиш яко посередник, бо покладки з Австрії вивозять до Німеччини, а звідси під маркою німецькою, як товар німецький, дальше до Англії. Дятого то Німеччина займає друге місце, хоч она власною продукцією не покриває навіть своїх потреб. З повисших країв впадає в око передовсім Данія: край сей маленький, а експортує поважне число покладків, бо аж за 935.551 фунт. штерл., т. є. майже за 19 мільонів корон. Успіх той завдячує Данія своїй знаменитій організації, заснувавши в краю 837 збірних місць, в котрих не тільки громадають покладки, але тут також сортують і старанно класифікують призначені до вивозу покладки. Солідність в сортуванню і ретельність в класифікації причинились до знаменитих успіхів Данії в експортній торгівлі покладками.

Для управильнення у нас експортної торгівлі покладками потреба доконче стачій центральних, де би був осідок органів виконуючих, котрі на основі уділеного їм мандату вели би надзір і контролю над збірними місцями, управильняли транспортом і входили в торговельні зносини з фірмами на головних європейських ринках. Крім центральної стачії, треба відтак по можности як найбільше збірних стачій для закупки покладків, їх сортуванню, класифікації, пакування і відсилення пачок до центральної стачії. З природи річи випливає, що покладки курячі, гусячі, качі, индикі і т. д. мусять бути цілком окремо сортовані, т. є. після своєї породи і яко такі на пачках окремо означені, а не помішані разом.

Головний однак контингент для вивозу становлять курячі покладки і дятого про них скажу ще, що до їх класифікації. Після прийнятих в світі торговельних норм, курячі покладки поділені є на 5 сортів, а до означення якості покладків треба мати сконструовану до того лямпу, після котрої сортують ся покладки, і так:

1. Сьвіжі великі, найбільше пошукувані і найліпше поплатні є покладки, у котрих при огляданню до світла покаже ся на їх прозорім, рожевім, переднім кінці банька (Luftblase) малого розміру, в середині яйця нема сліду ніякої плямки, жовток і білок від себе відділені, а по розбиттю не видає з себе ніякого неприємного запаху. Білок у таких покладків мусить бути чистий, прозорий і не плямистий. Специфічна вага такого яйця має вносити не менше як 1.01, а промір (Durchmesser) перевищати 38 міліметрів.

2. Сьвіжі малі, якість така сама, що попередних, лишень промір вносить у них менше, як 38 міліметрів.

3. Скорчені (geschampft) суть то такі покладки котрі хоч без жадного блуду на їх

плітшім кінці, але баньку мають більшу в розмірі як корона (Silberkrone).

3) Консервовані, то є такі, котрі для довшого перехованя обтягає ся або смажує ся пшином вапна, оливою і т. п.

5) Висортовані, до котрих зачисляє ся попукані, старі, до страви поживної не ужиточні, лиш до ужитку в фабриках. Кожда з повисших сорт пачує ся окремо, в умисно до того зроблених, подовгуватих пачках, а то:

Ціла пачка покладків великих займає 24 кіп по 60 шт., разом 1440 шт. а півпачка половину. Пачка з малими покладками числить 28 кіп т. є. 1680 шт., пів пачки половину. Покладки мусять бути систематично уложені, і так: в кождім ряді $6 \times 3 = 18$ шт.; 10 таких рядів творять верству, котра половину пачки виповняє, 4 верстви сягають від дна пачки до накривки. Малі покладки творять 11 рядів одну верству, 4 верстви заповняють цілу пачку. Висортовані покладки пачує ся після впаковки.

Вартість покладків обчислює ся завжди після копн, а в гуртовній продажи разом з пачкою. На кождій пачці має бути напис великими буквами після якості товару: а) сьвіжі великі (frische, grosse) б) сьвіжі малі (frische, kleine), в) висортовані (Ausschus-Eier).

На великих європейських ринках ділять згадані повисше перші 4 сорти на слідуєчі 4 групи, і так:

1) повної вартости (vollwertige) 3) Тричвертої вартости (dreiviertelwertige) 3) Половину вартости (halbwertige) і 4) Безвартости (wertlose).

1) Сьвіжі великі покладки зачисляють ся до повної вартости, котрі суть без блуду; до $\frac{3}{4}$ вартости, котрі суть без блуду, але мають менший промір як 38 міліметрів, відтак скорчені і консервовані; до $\frac{1}{2}$ вартости, котрі суть попукані або стратили через мороз або через зрушенє (Erschütterung) на доброті своєї якості (dumpf), а до покладків без вартости зачисляють ся такі, котрі тримані перед лямпою показують сірі плями, або збїті видають вонь смердячу

2) Сьвіжі малі покладки зачисляють ся до повної вартости, котрі суть без блуду; до $\frac{3}{4}$ вартости скорчені і консервовані; до $\frac{1}{2}$ вартости попукані або так звані dumpf; без вартости, котрі не перепускають світла, суть плямисті або смердячі.

3) Скорчені покладки зачисляє ся до повної вартости, если суть без блуду; до $\frac{3}{4}$ вартости, если суть малі або консервовані; до $\frac{1}{2}$ вартости, если суть попукані або т. зв. dumpf, а без вартости, котрі суть висортовані.

4) Консервовані покладки зачисляє ся до повної вартости, котрі суть без блуду, відтак скорчені а консервовані; до $\frac{3}{4}$ вартости, котрі суть малі; до $\frac{1}{2}$ вартости, если суть попукані або dumpf, а без вартости висортовані.

З сего показує ся, що торгівля покладками, хотів на око так маловажна, вимагає факхового знаня від тих, котрі би сею торговлею хотіли займатися. Передовсім отже треба вго привоїти собі і запізнати ся з всіми приписами, почавши вів класифікації покладків, а при тім відзначати ся великою ретельністю при класифікованню, бо лиш тоді можна числити на успіх

До сего часу займають ся сею торговлею жиди, а їх стачіями збірними є: Золочів (R. Wugmann), Тернопіль, Підволочиска (Jacob Kohn), Густин, Тарнів, Рашів і Підгуже коло Кракова. Що они вивозять з Галичини мільони покладків, то о тім не може бути ні найменшого сумніву, але годі сконстатувати правдиве число, а навіть краєве бюро статистичне при виділі краввім не має під тим зглядом ніяких даних.

Іван Бачинський, каснер «Дністра».

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

З парламентарних німецьких кругів доносять, що там усталив ся такий погляд на успіх «основин» д-ра Кербера, немов они стали «політичним вентилятом» для нагромаджених чеських пристрастей. Хотів Чехи голосили, що «основи» не надають ся до дискусії, то всеж таки розвинули живу та пристрастну дискусію над ними. Роз-

права над тими «основами» буде немов родом «бюджетової дебати», де Чехи будуть могли вговорити ся, замість при справдішній бюджетовій дебаті, до якої не хочуть допустити, хотів Поляки старають ся їх наклонити до сего. Що до Німців, то они заявили свою готовість взяти «основи» за субстрат до порозуміння, але не тому, начеб они були прихильні для німецькості; противно Німці не є вдоволені з тих постанов і будуть їх остро критикувати, але на разі не вдають ся в мерітум справи, але засягнуть опінії партійної організації і провідників німецьких партій. А ся організація не прихилить ся до парламентарного трачтованя справи чесько-німецького порозуміння і буде наставати передовсім, щоби она стала полагодженою поза парламентом. Сим належить вяснити мовчанку Німців. — Однак, як знаємо, пос. Шенерер розвинув був акцію на свою руку, щоби всі німецькі стороництва не скорше приступили до переговорів, аж коли стане признаний німецький язик державним. Дотичну декларацію не підписала німецька партія людова.

Після розрухів в Загребі, визначні політичні діячі Хорватії оцінили цілу вагу обид і кривд зроблених Сербам зі сторони Хорватія і заговорили про повданє та почали в тім напрямі ділати. Хорватська газета Narodne Novine, орган народної партії, напечатала горячу статю в тім дусі. Статя написана провідниками партії Томашевичем і Шумавичем, котрі доказували, що народна партія повинна ділати в користь примиреня і союзу Сербів і Хорватів і в тій цілі сама партія повинна дати почин. Недавно відбули ся збори членів тої партії, в котрих взяло участь багато сторонників сербско-хорватского союзу. Між иншими був там і хорватський міністер в угорськім кабінеті. По промовах кількох бесідників прийнято резолюцію, в котрій висказує ся найглубшій жаль з причини погрому Сербів та осуджує ся остро виновників демонстрації і уличних розрухів. Народна партія ніколи більше не буде ставати по стороні ворогів Сербів. Противно она всіма способами буде старати ся, щоби пошкодовані в часі розрухів Сербі одержали винагороду за шкоду. Народна партія стане по стороні Сербів в хорватськім соймі, коли прийде справа відшкодованя потерпівших. Відтак в резолюції висказує ся подяку банови Кин-Гедерваріюму, що зумів завести лад. Вкінці заявляє ся в резолюції, що народна партія надіє ся, що в інтересі Сербів і Хорватів будуть всі енергично працювати, аби як найскорше забули ся соромні загребські події.

З Парижа принесли вчерашні телеграми сензацийну вість, немов би на президента французької республіки довершено замах. Іменно пише Figaro: Вчера рано пробував один анархіст уружений в штилет і револьвер дістатися до огорода елізейської палати. В хвили, коли вже був на паркані, арештувала его поліція. Ту вість подає за Figaro-м телеграфічна агенція Гаваса, але з великим застереженем. Пізнійша телеграма доносить, що дирекція поліції не привязує ніякої ваги до увязненя того чоловіка. Він не міг мати злих намірів, бо була вже 7-ма година рано і саме коло него стояла варта. — Інші знов телеграми доносять, що арештований є божевільним. Недавно мав той чоловік вийти із шпиталю, де лічив ся в наслідок невдалого замаху на власне жите. В хвили арештованя не ставив ніякого опору і дав ся спокійно завести на поліцію.

НОВИНКИ.

— Календар. В суботу: гр.-кат. Прова, Андроника; рим.-кат. Івана Кант. — В неділю: гр.-кат. Карпа; рим.-кат. Евариста.

— Соціал-демократична капітуляція. Нарешті промовило «Діло» і... потвердило наші принуженя, що оно «лишає собі критику аж по виборах!» Сю критику post festum оно завиває — risum teneatis — сповненем свого народного обовязку! На тепер вже сповнило своє, замістивши «півофіціальний, партійний комунікат (для відмаркованя, що се не звичайна редакційна стаття — без наголовку)». Якж се тонкі тонкості, які високополітичні субтельности! А все те лише тому, щоби обійти ясну і просту правду. Коли давайше «партійний заряд» годив ся з кацапами на компромісових кандидатів, то така

консолідація бодай мала позори якоїсь діяльної акції, але коли тепер супроти кандидата, який без попереднього порозуміння партій, чи їх «зарядів», виступає з рамени «Русської Ради» і заповідає на будуче повну уляглисть і послушність супроти неї, коли супроти такого кандидата бере ся «руки по швам», то се можна назвати хіба лише — капітуляцією. Оно сумно, але треба помирити ся з фактами. Розуміємо, що коли «повітові поваги і політики» захотять вести народні справи чи вибори на свою руку, то Народному Комітетові не остає нічого, як заявити, що «народна організація там ще не переведена» і не виставляючись на дальшу компромітацію, занехати ставлення свого народного кандидата. Але що здержує «Діло» від висказання свого погляду, «без застерезень і рукавичок» на справу стрийських виборів, які компромітують Народний Комітет, які компромітують нашу народну справу? Коли «Діло» не крутить ся ще завжди в блуднім кільці консолідаційної утопії, то не бачимо абсолютно жадної оправданої причини; противно народна преса повинна зайняти тут недвозначне і рішуче становище, щоби і стрийські матадори пізнали, що опінія краю стоїть понад ними і їх «повітовими інтересами» та осуджує строго їх виломане ся з народної карности і пособлюване зрадникам нашої національної ідеї. Сего вимагає добро народної справи, сего вимагає повага нашої преси.

— **3 товариств.** Робітниче тов-о «Поступ» у Відні буде обходити дня 15. падолиста 3-літню річницю свого існування і з тої нагоди устроює вечерок. — Дня 26. с. м. відбудуть ся загальні збори сего товариства.

«Сокіл» в Побережю коло Журавна засновано як пожежну філію львівського «Сокола». Власти правительственні затвердили вже статут. Новому товариству бажаємо успішного розвитку для добра своїх співгромадян.

— **Рішене найвишого трибуналу в язиковій справі.** Найвищий трибунал у Відні відбув 16. с. м. засідане під проводом президента Унгера в справі д-ра Храмовця, що вніс просьбу до магістрату в Градці в словінській мові. Магістрат відкинув ту просьбу, мотивуючи тим, що она написана по словінськи. Стрийський кравчий видав потвердив рішене магістрату. Проти сего відкликав ся др. Хромовець до найвишого трибуналу о порушене основних державних законів Трибунал рішив, що жалоба справедлива, бо XIX артикул основних державних законів приказує всім кравчим властям, приймати письма, написані одною із кравчих мов.

— **Страйкові розправи.** Перед звичайним трибуналом кравчого карного суду у Львові відбудуть ся між иншими слідуєчі страйкові розправи: 27. жовтня проти Олекси Когута і 22. товаришів господарів з Зухорич коло Винник, обжалованих о злочин публічного насильства з §§ 98 б) і 81 з. к.; 30. жовтня проти Данила Кобилюха і 22 товаришів господарів з Журавник коло Винник, обжалованих о злочин публ. насильства з §§ 83 і 98 б) з. к.; 3. падолиста проти Михайла Мальського і 8 товаришів господарів з Каменополя коло Винник, обжалованих о злочин публ. насильства з § 98 б. з. к.; 7. падолиста проти Петра Орлевича, господаря з Романова коло Бібрки, обжалованого о злочин публ. насильства з § 98 б. з. к. і проти Івана Шведа, зарібника з Чижикова коло Винник обжалованого о злочин публ. насильства з § 98 а) з. к. Крім того відбуде ся небавом (відрочена 18. жовтня) поновна розправа проти Осипа Книшчака, господаря з Пиккулович коло Львова, обжалованого о злочин публ. насильства з § 81 з. к.

— **Вінчане п.** Володимира Кунинського, укінченого богослова, з панною Аделою Смольницькою відбуде ся дня 26. н. ст. жовтня в Глубоком, пошта і ст. тел. Богородчан, ст. зел. Станиславів.

— **Вісти з Буковини.** Укінчений студент філософії, Франц Ольшевський, зістав іменованний заступником учителя в II гімн.

Академічні товариства «Молода Україна» і «Союз» в Чернівцях скликали загальні збори на неділю дня 25. с. м. о 9. год. рано, а на днешнім порядку обох зборів між иншим в точка розв'язане товариства.

Перші загальні збори новозаснованого акад. тов-а «Січ» в Чернівцях, відбудуть ся в неділю дня 26. с. м. о год. 2, 1/2, 3. пополудня в «Народнім Домі» (Петровича 2.) з таким порядком днями: 1) отворенє зборів і прочитанє закона; 2) вибір виділу; 3) вільні внесенє і запятая. — В імені членів основателів: *Никола Левинський, студ. прав; А. Сабат, студ. філософ.*

— **Лихва в жидівських банках.** Дня 19. с. м. повісив ся в Микунинцях в помешканю на гаку від лямпи жид Фішель Фогель, богач, власник одного з місцевих жидівських банків. Від часу як суди зачали вглядати в господарку тих банків а навіть позабирали всі книги для пересвідчення, чи не управляє ся там лихва від покривкою банкових позичок, понав Фішель в першове розстрове, в котрім все видів прокура-

тора. Самоубійча смерть закінчила его страх і душевний несупокій.

— **Запомоги.** Кравчий виділ уділив повітовим виділом в Снятині і Надвірні по 500 К. запомоги для розділу між громади, навіщені дня 31. серпень градом.

— **Ювілей** 25 літньої праці на поли письменства Марії Конопницької будуть обходити Поляки у Львові дня 26. с. м. Конопницка прибуде на той час до Львова.

— **Замок на леді.** Перед роком заснувало ся у Львові товариство під назвою „Spółka konsumcyjna urzędników“ і отворило свою торговлю з закладовим капіталом несповна 1.000 К. Оноді відбули ся збори членів спілки, на яких в засаді порішено зліквідувати спілку. З рахунків показало ся, що за один рік недобір вносить 18.000 К. Причиною сего стану була — як звичайно — лиха господарка.

— **На львівській політехніці** панують ті самі відносини що-до педестатку місяця, що на політехніці у Відні. Студенти видали вже відзову і може небавом будемо мати страйк на львівській політехніці.

— **Борба з чахоткою.** Міжнародне бюро централне для поборювання чахотки зібрало ся вчора на перше засіданє в Берліні. Зібраних привитав іменем канцлера секретар скарбу Посадовски і зазначив, що правительство живо займає ся током нарад. В дальшій промові вказав на єдність науки з практикою, чим доси зроблено великий поступ в поборюваню сеї страшної недуги. XX вік — як казав Посадовский — поборє чахотку. Дальше промовляли делегати инших держав, почім приступлено до наукового днешнього порядку.

— **Сляний картель.** Австрійські фабриканти зеркального скла зробили картель і підвисшли ціну о 7%.

— **Скарб в стіні.** В Монжоа, в надренській провінції, найдено в розваленій стіні старої фабрики півтора мільона франків в французских банкнотах. Переважна часть банкнотів походять з 1793. року.

— **Угорський бюджет.** Соймови предложено бюджет на рік 1903. Сума видатків вносить 1.090,462,670; сума доходів 10,909,364,74; надвишка вносить отже 473,804 кор.

— **Спадаюча зьвізда.** Над Куличковом коло Белза бачили люди дня 18. с. м. о 7. год. вечером спадаючу зьвізду величини пів місяця. Від зьвізди відривали ся малі частини і тріском розсіпували ся у въздусі неначе штучні огні. Зьвізда полетіла з великим шумом в напрямі Мостів великих, а по хвили дав ся чути гук як при вистрілі армати.

— **Каморра в Італії.** Лікаря Тулію Муррі, який недавно убив свого шурина гр. Бонмартініго, відставлено вже до Больонії, де его мали судити; але тепер в цілій сій події настала нараз велика зміна. Доходження наводять щораз більше на сліди, що убитє Бонмартініго є ділом цілого ряду осіб, ділом каморри, бо до спілки належать люди, котрих стереже невидима сила і они ходять собі всімсь свобідно. Судове огляненє трупа Бонмартініго вказало, що мусіли бути бодай дві особи, котрі его убивли, бо рани походили від 2 однакових знарядів. Перший удар зроблено з задку; хтось пхнув графа в плечі, при чім якась друга особа мусіла держати его з переду. Рішучо смертельну рану на горлі зроблено ему аж пізнійше, бо инакше не міг би був так страшно кричати, як то чути було в день убиїства в его помешканю. Показали ся сліди, що при убиїстві була ще й трета особа, а підозрінє паде особливо на професора університету д-ра Секкі, коханка графині Бонмартіні. Є доказана річ, що др. Секкі лічив д-ра Тулію Муррі, котрий мав рану на шиї і по доконанім убиїстві перебував через 3 дні у своїй любки Розі Бонатті в Риміні, хоч Секкі знав дуже добре, що власти вже пошукують Мурріго. Крім того шукає поліція якогось великого, білявого, молодого мушину, котрого по доконаню убиїства виділи разом з д-ром Муррим, а котрий дав ему гроші і поміг втечи за границу. Є також підозрінє на стрія Мурріго, адвоката Мурріго. Посол Бонначі славний оборонець, пригадує собі, що на кілька днів перед відкритєм убиїства той адвокат сказав до него: «Може небавом нам тебе буде потреба. Дамо собі знати». Але ро найбільше впадав в очи, що многі свідки зізнають в користь арештованого Тулія і хотять очевидно наробити заколоту в цілій сираві. Свідків тих вислає очевидно хтось з центрального місця і так їм дає інструкції, щоби они могли наробити як найбільшого замінаня. Говорять, що небавом настануть арештованя, котрі зроблять велику сензацію. З Больонії доносять також, що власти постановили не переводити процесу в Больонії, лиш в значити суд або в Беневенті або в Римі, щоби не допустити впливу на хід процесу.

— **Мертве Море.** Англійський учений Матрель, що в наукових цілях подорожував по Палестині, доказує, що Мертве Море незадовго цілком щезне. Море все зменшає ся і тепер вже лиш на 13 кілоом. широке, а на 3 метри глибоке. Его

вода дуже скоро випаровує, береги покриті солю, котра показує ся нині всюди там, де перше стояли води. В середині Мертвого Моря видні цілі скали камінної соли, а позаяк маса її осідків збирає ся на дні, то очевидно, що море висхне і замінить ся з часом в пустиню, котрої ґрунт буде становити сіль і асфальт.

— **Лекційна комісія** завязала ся в тов. «Січ» у Львові (Ринок 10) і поручає нашій П. Т. Публиці здібних інструкторів і корепетиторів. Інтересовані можуть оголошувати ся письменно або лично (між 12—2. год. попол.). На листову відповідь належить долучити марку на 10 сот.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних у Львові** оповіщує:

Сім доносить ся, що в наслідок усуненя валу залізничного, здержано дня 19. с. м. весь рух на шляху Торске-Ворволинці залізниці локальної Чортків-Заліщики. Рух особовий при поїздах ч. 3656 і 3657 відбуває ся через пересіданє, а поїзди ч. 3655 і 3660 переходять аж до усуненя перешкоди тільки поміж стациями Чортків і Товсте.

— **Дрібні вісти.** В Тешині на Шлеску помер кс. Сьвежи, посол до шлеского сойму, в 53. р. житя.

— **Родимці! Памятайте на фонд будови приватних шкіл!**

Наука, штука, література.

На концерті «Льв. Фільгармонії» з 23. жовтня познакомила ся публіка з чудесно інструментованою пригравкою до опери «Парсіваль» Ваґнера. Виконанє пригравки, під управою Челяньського, було знамените, а і сама тема, спокійна, пливуча, могла приеднати тих, що взагалі не люблять композицій Ваґнера задля поліфонії. На сім концерті дебютовав вперше другий дірігент «Фільгармонії», п. Генрик Мельцер, в Шумана сімфонії (ч. 1). П. Мельцер, звівний львівській публиці з своїх фортепьянових концертів, належить до артистичного сьвіта від давна і відзначав ся завжди добрим музикальним смаком. Вчора пізнали ми в нїм і зручного дірігента. Милим явищем на естраді була 13-літня скрипкарка, Ема Вольфстальївна, донька професора льв. консерваторії. П-на Емця заняла в кружку т. зв. «чудо-дітій» визначне місце. Она посідає вже спорий засіб розуміня самої-ж композиції. Концерт Мендельсона (E-moll) вийшов проте з рук «молодої артистки» удачно. Публіка подивляла єї музикальну память. Емця виграла всі три частини «концерту» в супроводі оркестри з пам'яті з надзвичайною певністю, що свідчить ясно про єї музикальній талант. Молодечким умом своім обняла она композицію в цілости і у всіх подробицях. Тон єї скрипки виявив ся відтак в ноктюрні Шопена і в Шумана «Träumereien». Публіка, одушевлена першим виступом дитини-артистки, виявила їй признание певмовкаючими одлесками і китяцею рож. В Корелього гавоті і в Венявського мазурку була концертантка на свій вік дуже приличною.

Ник. Ротміль, колишній героїчний тенор берлінської опери і мабуть знаменитий інтерпретатор Ваґнера, або не був добре диспозований, або — може бути — гонить вже останкам свого голосу. До его виступу можемо примінити латинську пословицю: *finimus Troes.*

H. B.

— **Репертуар Львівської Фільгармонії.** В суботу 25. жовтня «популярний концерт» при співучасті Емці Вольфстальївної, скрипкарки. (Ціни звичайні популярні). Програма: Часть I. 1. Сметана: Увертюра з опери «Продана наречена». 2. Мендельзон: Концерт E-moll, в тов. орх. відиграє Е. Вольфстальївна. 3. Шопен: Мазурка. Часть II. 1. Ваґнер: Увертюра з опери «Tanhäuser». 2. Фібіх: Сімфонічна поема «Вечером». 3. Саразоте: Іспанські танці, відиграє М. Вольфстальївна. Часть III. 1. Цірер: Потурі з оперетки «Пташник з Тироля». 2. Лішт: Рапсодия Нр. 1.

Телеграми.

Рим, 24. жовтня. Вчора рано дало ся чути легке замлетрясенє.

Відень, 24. жовтня. Тутешне сербське посольство доносить, що в сих днях поїде сербський король з королевою до Ливадії у відвідини царської родини.

Царгород, 24. жовтня. Російський амбасадор Зіновєв був вчера у султана на аудієнції, а в суботу їде до Ливадії. Султан заявив єму, що небавом настане спокій в Македонії і поручив висказати від себе цареві заяву як найбільшій приязни. Турецька місія виїздить в сих днях до Ливадії і повезе цареві — як звичайно — султанське власноручне письмо і подарунки.

Париж, 24. жовтня. З Дункерки доносять, що там заведено стан облоги в наслідок робітничих розрухів. Страйкуючі робітники зробили барикади з возів і ставили опір війську. Опісля підпалили будинки торговельної фірми Віміль, так що з трудом угашено огонь.

В Марсильї застрайкували робітники, які займають ся виладовуванем товарів з кораблів.

Софія, 24. жовтня. Убийника Стамбулова, Ставрова, засуджено на смерть.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна
Найславнійша програма!
від 17. до 31. жовтня 1902.

При співучасті військової музики 30. п. п.

1) Увертура (Реклямограф). 2) 15 пань. Мімплястика: сьвітляні піраміди та мармурові групи. 3) Найбільша американська пантоміна: **На виставі автомобілів.** 4) **Miss Paula**, трансформацийна дансерка. 5) **The Elmones**, жонглери смолоскипами. 6) Орхестра. 7) **Juno Salmo**, золотий Мефісто. 8) **Grandjean and May**, піруети і сальтомортале на дроті. 9) **William Latoure**, пародія надспени у мініятурі. 10) **Ольга Барезиньска**, сьвітліна фантамагорія барв. 11) **Америнанський біоскоп: Коронація Едварда VII.**

Що дня о 8. год. вечером велике представлєнє. В неділю і сьвята два представлєнє. Що п'ятницї **High-Life** представлєнє. Білєти вчаснійше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Найновіший твір Л. Лопатинського „ПАРАЦЯ“

комедия в 3 актах зі сьпівами
(з побуту лїтників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором і жвавим діяльгом. Ся комедия збогачує знатно галєрию типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розмішена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії ушлєдженним недотепом, але протівво має нагоду посьміяти ся трохи і з містових лїтників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набути можна у накладчика С. Горука у Львові, пл. Домбровского ч. 1, і в книгарнях.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечєнь

Львів, ринок ч. 10. (дім >Просьвіти<).

є одиноким руским Товариством асекураційним.

Фонди >Дністра< з днем 31. грудня 1901.

Дністер

Фонд резервовий	386.402	кор.	83	сот.	} разом 645.333 кор. 59 сот.
Резерва премії	205.227	"	"	"	
Резерва спеціальна	6.000	"	"	"	
Фонд емеритальний	47.753	"	76	"	

>Дністер< обезпечєє будинки як також збіжє і пашу протів шкід огневих. Всі три ВП. Ординарияти припоручили >Дністер< Веч. Духовенству і всім вірним.

Оплата премії в >Дністрі< є уміркована, а чистий зиск — надвижку з оплат — розділяє

>Дністер< межі своїх членів яко звороти. В р. 1900. і 1901. виносить зворот 8%. Шкоди виплачує >Дністер< дуже скоро, а оцінку шкід переводить разом з делегатом і 2 членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив >Дністер< 5.075 відшкодовань в сумі 2,656.787 кор.

Члени >Дністра< можуть без перешкоди затягати позички в Банку краєвїм і касах ощадности, бо каси ті приймають полїси >Дністра< при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечити через >Дністер< — капітали на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти і т. д. — краківським Товариством, а з провізїї від тих обезпечєнь відступає >Дністер< часть на рускі добродїїні цілі.

Агенції передає >Дністер< радо селянам, господарям, особливо де нема >Дністра<. Агенти заробили 349.486 кор. провізїї.

Селяне! убїгайте ся тільки о агенції >Дністра<.

Начерки

Олекси Кузьми
I. том

можна набувати в Ставропільській Книгарні у Львові по ціні 2 К за гарно оправл. примірник. (з почт. пересил. о 45 сот. більше).

НАКЛАДОМ ХОЙНАЦКОГО.

Лєз Лопатинський.

Беата і Гальшна

трагедия з другої половини XVI віку в 5 актах.
Ціна 1 К.

Ще в р. 1891. прихильно оцінена рефєрєнтом краєвого драматичного конкурсу, др. Евг. Олесницьким, а відтак перероблена наново, ся драма відзначає ся скондензованою акцією, трогуючими сценами і вірними характерами на тлі історичного кольориту Тому і в читанню не тратить свого вражіння

Набути можна в Ставропільській книгарні у Львові

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		зі Львова	
посп.	особ.	приходить о годині		відходить о годині	
		6-10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6-25	до Сучави, Жидачева, Кересмеє, Потутор
		6-20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Чорткова	6-30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
		6-50	з Брухович, щод. від 15. мая до 14. вер. вк.	6-43	" " дв. Підзамче
		7-45	з Янова	6-35	до Лавочного (Пешту) Ворислава, Дрогобича
		7-40	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче	8-30	8-40
		8-00	" " на дв. головний	2-55	до Кракова (Відня, Праги), Берлина
		8-10	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова	9-00	до Лавочного, Хирова, Калуша
		8-15	з Сокаля, Рави рускої	9-15	до Янова
1-35		8-50	з Кракова, Відня, Праги, Берлина	9-50	до Белзця, Сокаля, Любачова
		10-25	з Рахова, Любачева	10-30	до Чернівців, Потутор
		11-55	з Станиславова (Кересмеє, Потутор)	10-40	до Тернополя, Потутор, дв. Підз.
		1-10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава	2-40	10-57
		1-23	з Янова	1-25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділю і сьвята
2-20			з Підволочиск, Копичинців на дв. Підз.	2-15	до Брухович від 15. мая до 14. вересня в неділі і сьвята
2-35			" " на дв. голов.	3-05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
		3-14	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)	3-15	до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.
		4-40	з Самбора, Стрия, Сколього (1/5-30.9)	3-26	до Брухович щод. від 1. мая до 15. вер.
		5-11	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	3-30	до Рашева, Хирова, Любачова
		5-35	" " " " на дв. голов.		
1-45		5-40	з Чернівців, Іцкан		
		5-50	з Кракова		
НІЧ					
		6-00	з Сокаля, Белзця і Любачева	12-45	6-10
		8-04	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)	6-20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
		9-12	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)	6-30	до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дни
12-15		9-20	з Чернівців, Букарешту	6-35	звід 16. вер. до 30. цвіт. 1903. щоденно
		9-25	з Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і сьв.)	7-10	до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
8-40		9-50	з Кракова, Відня, Берлина, Ясла, Розадова	8-16	до Сокаля і Рави рускої
2-31		10-03	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	8-25	до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)
		10-02	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	8-25	до Чернівців
		10-20	" " " " на дв. голов.	9-00	до Підволочиск, Бродів гол. дворець
		10-50	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша	9-20	" " дв. Підзамче
		3-14	з Тернополя, Грималова на дв. Підзамче	10-05	до Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.
		3-35	" " " " на дворець головний	10-30	до Іцкан, Чорткова
				11-00	до Кракова, Відня, Варшави, Праги
				11-10	до Підволочиск, Бродів дв. головний
				11-32	" " дв. Підзамче
				4-15	до Кракова, Відня, Праги, Самбора
				5-50	до Брухович від 15. мая до 14. вер. щод.

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський ріжнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красіцьких ч. 5.) уділяє пояснєнь в справах залізничних, продає білєти великого рода і розклада їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перехованя папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталєній касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим ваглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійшй зарядженя.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.